

Papežova katecheze o trpělivosti

Uprostřed Svatého týdne věnoval papež František svou katechezi ze Škaredé středy ctnosti trpělivosti. Doporučil dívat se na Krista v jeho utrpení, příklad poslušnosti a mírnosti.

27.03.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní audience se měla konat na náměstí, ale kvůli dešti byla přesunuta dovnitř. Je pravda, že tu

budete trochu natěsnaní, ale alespoň nezmokneme. Děkujeme vám za vaši trpělivost. Minulou neděli jsme slyšeli vyprávění o umučení Páně. Na utrpení, které snáší, Ježíš odpovídá ctností, která sice nepatří mezi ty tradiční, ale je tak důležitá: ctností trpělivosti. Týká se snášení toho, co člověk trpí: ne náhodou má trpělivost stejný kořen jako utrpení. A právě v utrpení se objevuje trpělivost Krista, který s mírností a pokorou přijímá zatčení, facky a nespravedlivé odsouzení; před Pilátem se nevymlouvá; snáší urážky, plivání a bičování vojáků; nese tíhu kříže; odpouští těm, kdo ho přibíjejí na dřevo, a na kříži nereaguje na provokace, ale nabízí milosrdenství. To je Ježíšova trpělivost. To vše nám říká, že Ježíšova trpělivost nespočívá ve stoickém odolávání utrpení, ale je plodem velké lásky.

Apoštol Pavel v takzvaném „Hymnu na lásku“ (srov. 1 Kor 13,4-7) úzce

spojuje lásku a trpělivost. Při popisu první vlastnosti lásky totiž používá slovo, které se překládá jako „velkodušný“ nebo „trpělivý“. Láska je velkodušná, je trpělivá. Vyjadřuje úžasnou myšlenku, která se v Bibli často vrací: Bůh se tváří v tvář naší nevěrnosti projevuje jako „pomalý k hněvu“ (srov. Ex 34,6; srov. Nm 14,18): místo aby dal průchod svému znechucení nad lidským zlem a hříchem, projevuje se jako větší, připravený pokaždé začít znovu s nekonečnou trpělivostí. To je pro Pavla první rys Boží lásky, která tváří v tvář hříchu nabízí odpuštění. Ale nejen to: je to první rys každé velké lásky, která umí na zlo odpovědět dobrem, která se neuzavírá v hněvu a sklíčenosti, ale vytrvává a znovu se dává do pohybu. Trpělivost, která začíná znovu. U kořene trpělivosti je tedy láska, jak říká svatý Augustin: „Člověk je tím silnější ve snášení jakéhokoli zla, čím větší je v něm Boží láska“ (De patientia, XVII).

Dalo by se tedy říci, že není lepšího svědectví o Ježíšově lásce než setkání s trpělivým křesťanem. Pomysleme však také na to, kolik matek a otců, dělníků, lékařů a sester, nemocných, kteří každý den ve skrytu obdarovávají svět svatou trpělivostí! Jak říká Písmo: „Trpělivost je lepší než síla hrdiny“ (Př 16,32). Musíme však být upřímní: trpělivost nám často chybí. V běžném životě jsme netrpěliví, my všichni. Potřebujeme ji jako 'základní vitamin', abychom se udrželi v chodu, ale jsme netrpěliví - je to instinkt být netrpělivý - a na zlo odpovídáme zlem: je těžké zůstat v klidu, ovládat své instinkty, krotit špatné reakce, tlumit hádky a konflikty v rodině, v práci nebo v křesťanském společenství. Okamžitě přichází reakce; nejsme schopni být trpěliví.

Nezapomínejme však, že trpělivost není jen nutností, ale i povoláním: je-li Kristus trpělivý, křesťan je povolán

být trpělivý. A to nás vyzývá,
abychom šli proti proudu dnes
rozšířené mentality, v níž převládá
spěch a „všechno hned“; kde se místo
čekání na dozrání situací tlačí na lidi
a očekává se jejich okamžitá změna.
Nezapomínejme, že spěch a
netrpělivost jsou nepřítelem
duchovního života. Proč? Bůh je
lásky a ten, kdo miluje, se neunaví,
není podrážděný, nedává ultimáta,
Bůh je trpělivý, Bůh umí čekat.
Vzpomeňme si na příběh o
milosrdném Otci, který čeká na
svého syna, jenž odešel z domova:
trpělivě trpí, je netrpělivý jen proto,
aby ho mohl obejmout, jakmile ho
uvidí vrátit se (srov. Lk 15,21); nebo si
vzpomeňme na podobenství o
pšenici a plevelu s Pánem, který
nespěchá, aby vymýtil zlo dříve, než
přijde jeho čas, aby nic nebylo
ztraceno (srov. Mt 13,29-30).
Trpělivost nám zachrání všechno.

Ale, bratři a sestry, jak se dá posílit trpělivost? Protože je, jak učí svatý Pavel, ovocem Ducha svatého (srov. Gal 5,22), je třeba o ni požádat Ducha Kristova. On nám dává pokornou sílu trpělivosti, protože „křesťanské ctnosti přísluší nejen konat dobro, ale také umět snášet zlo“ (sv. Augustin, Rozpravy, 46, 13). Zvláště v těchto dnech nám prospěje rozjímat o Ukřižovaném, abychom si osvojili trpělivost. Dobrým cvičením je také přivádět k němu ty nejproblematičtější lidi a prosit o milost, abychom vůči nim uváděli do praxe ono dílo milosrdenství, které je tak dobře známé i tak opomíjené: trpělivě snášet nepříjemné lidi. A to není snadné. Zamysleme se - opakují - zda to děláme: trpělivě snášet nepříjemné lidi. Začíná to tím, že se po nás chce, abychom se na ně dívali soucitně, Božím pohledem, a uměli rozlišit jejich tváře od jejich chyb. Jsme zvyklí škatulkovat lidi podle chyb, které dělají. To není dobré.

Hledejme lidi podle jejich tváře,
podle jejich srdce, a ne podle jejich
chyb.

A konečně, abychom si vypěstovali
trpělivost, ctnost, která dává životu
dech, je dobré rozšířit svůj pohled.
Například tím, že nebudeme
omezovat svět na své problémy, jak
nás k tomu vybízí kniha Následování
Krista. Říká: „Musíte tedy pamatovat
na nejtěžší utrpení druhých, abyste
se naučili snášet svá vlastní, malá“, a
pamatovat na to, že „žádná věc, byť
malá, pokud je snášena z lásky k
Bohu, neprojde u Boha bez
odměny“ (III, 19). A opět, když se
cítíme v sevření zkoušky, jak učí Job,
je dobré otevřít se s nadějí Boží
novosti v pevné důvěře, že on
nenechá naše očekávání zklamat.
Tedy trpělivost a umění snášet zlo. A
dnes tu, na této audienci, jsou dva
lidé, dva otcové. Jsou to ti v první
řadě: jeden Izraelec a jeden Arab.
Oba v této válce ztratili své dcery a

oba jsou přátelé; nehledí na nepřátelství války, ale na přátelství dvou mužů, kteří se mají rádi a kteří prošli stejnou křížovou cestou. Přemýšlejme o tomto velmi krásném svědectví těchto dvou lidí, kteří ve Svaté zemi prožili válku skrze své dcery. Drazí bratři, děkuji vám za vaše svědectví.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

Libreria Editrice Vaticana /
Rome Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
papezova-katecheze-o-trpelivosti/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papezova-katecheze-o-trpelivosti/)
(12.03.2026)